

## **LAUSUNTO VÄYLÄVIRASTON OHJELMAKOKONAISUUDESTA**

### **1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?**

Liikenne 12-suunnitelman tavoitteet toimivasta, turvallisesta ja kestävästä liikennejärjestelmästä eivät toteudu lausuttavana olevassa ohjelmakokonaisuudessa. Ohjelmakokonaisuus ei tunnista Raahen alueen ja koko Pohjois-Suomen logistista kansainvälistä asemaa, teollisuuden vaatimia ja tuottamia tonnimääräisiä raaka-aine- sekä tavaravirtoja eikä puhtaan siirtymän mukaisia investointinäkymiä. Kokonaisturvallisuus, huoltovarmuus sekä alueelliset erityispiirteet eivät myöskään toteudu toimenpiteinä.

Toimivien matka- ja kuljetusketjujen toteutuminen edellyttää koko valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistä. Turvallisuuteen ja kestävyysliittymien ohjelmakokonaisuudessa ei ole nähtävissä tärkeiden ratahankkeiden edistämistä. Ratahankkeissa kärjessä tulee olla ydinverkkokäytävään kuuluvan Pääradan kehittäminen Ylivieskan ja Limingan välillä kaksoisraiteeksi. Tällä vahvistetaan myös Vihannin aseman roolia Raahen kaupungin ja koko seutukunnan kaukojunaliikenteen asemana.

### **2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?**

Perusväylänpidon suunnitelman pitäisi vahvemmin kyetä vastaamaan korjausvelan kasvuun ja Suomen maanteiden kuntoon. Perusväylänpidon suunnitelmassa esitetty rahoitustaso ei tule olemaan riittävä koko Suomen tasolla. Perusväylänpidon suunnitelmassa ei ole esitetty Raahen seudulle maantieverkon parantamishankkeita. Koko Pohjois-Suomen liikenneverkon ylläpitämiselle esitetty rahoitustaso ei myöskään ole riittävällä tasolla elinkeinoelämän kasvun ja kilpailukyyn sekä toimivuuden, turvallisuuden, huoltovarmuuden ja kestävyysliittymien näkökulmasta. Raahen kaupunki pitää tärkeänä, että vuosina 2019-2023 saatua tasokorotusta pidetään jatkuvana. Myös rataverkon korjausvelan kasvu tulee pysäyttää.

### **3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?**

Suunnitteluohjelmassa ei ole esitetty Raahen seudulle yhtään uutta tieverkon suunnittelukohtetta. Raahen seudun elinkeinoelämän ja sen kasvun sekä huoltovarmuuden osalta tämä on erittäin valitettavaa. Raahessa yhdistyvät valtatie 8 ja kantatie 88. Raahessa on merkittävää teollisuutta ja seudulla on käynnissä mittavia puhtaan siirtymän hankkeita. Raahessa sijaitsee myös Suomen suurimpiin kuuluva ja huoltovarmuuden kannalta merkittävä satama, jonne tulee rautatieyhteys. Suunnitteluohjelmassa tulee myös tunnistaa kustannustehokkaimpien hankkeiden (kuten

valtatie 8 hankkeiden) suunnittelun käynnistyminen ydinverkkoon kytkeytyvällä verkolla. Väyläviraston tulisi huomioida erityisesti liikenteen välityskyvyn tarpeet VT8:n osalta välillä Oulu-Raahe ja käynnistää uusien ohituskaistaparien suunnittelu Siikajoen Revonlahdelle.

Raahen kaupunki tukee eurooppalaisen raideleveyden suunnittelun (RailNordica) jatkamista Haaparannalta Ouluun. Samalla tulee käynnistää suunnittelu eurooppalaisen raideleveyden ulottamiseksi myös Raaheen. Eurooppalaisen raideleveyden edistäminen on todettu Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisten alueiden yhteisissä selvityksissä erittäin tehokkaaksi keinoksi edistää Suomen liikennejärjestelmän toimivuutta, turvallisuutta, huoltovarmuutta ja kestävyyttä. Nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa ei RailNordican suunnittelu- ja toteutusvalmiuden edistämistä voida viivyttää.

Suomi on jäsenvaltiona sitoutunut Euroopan komission tavoitteisiin koko Euroopan laajuisen TEN-T-ydinverkon palvelutasosta, ja tällä hetkellä palvelutasoa ei saavuteta pääradalla Ylivieska-Liminka-Oulu-yhteysvälillä. Raahen kaupunki edellyttää, että suunnitteluohjelmassa osoitetaan selkeä tahtotila TEN-T-ydinverkon kehittämiseksi ja että Ylivieska-Oulu-rataosuuden suunnitteluvalmiutta lisätään.

Raahen satama on yksi Suomen merkittävimmistä satamista. Satama kehittyy vahvasti ja sinne investoidaan merkittäviä summia. Sataman merkitys tulee korostumaan myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Raahen kaupunki pitää hyvänä signaalina, että vesiväyläverkon yhtenä suunnittelukohteena on Raahen meriväylän syventämisen yleissuunnittelu.

#### **4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivituksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?**

Lausuttavana olevassa ohjelmassa ei ole nähtävissä koko Suomen liikennejärjestelmän toimivuuden, turvallisuuden ja kestävyysedistämistä. Väyläverkon investointiohjelman rahoitus Raahen seudulle ja koko Pohjois-Pohjanmaalle on ollut ja on myös tämän suunnitelman pohjalta olematonta. Osoitetut investoinnit eivät vastaa miltään osin elinkeinoelämän tarpeita eikä Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteita. Lisäksi investointiohjelmassa ei ole nähtävillä Pohjois-Suomelle sekä Suomen läntisten maayhteyksien kannalta oleellisia hankkeita.

Investointiohjelmassa tulisi näkyä erityisesti valtatie 8 sekä kantatie 88 välityskykyä ylläpitävät ja lisäävät investoinnit. Pääradan osalta Ylivieska-Liminka kaksoisraidetta tulee edistää. Lisäksi Eurooppalaisen raideleveyden jatkaminen välillä Kemi-Oulu-Raahe tulisi lisätä osaksi hankelistaa.

Raahen kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että investointiohjelmassa jo pitkään ollut vesiväylähanke eli Raahen väylän syventäminen saataisiin vihdoin toteutettua.

## **5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?**

Raahen kaupunki kiittää Väylävirastoa mahdollisuudesta lausua eri väylänpidon ohjelmiin yhtenä kokonaisuutena. Lausuntomahdollisuus antaa aiemman paremman mahdollisuuden nähdä kokonaiskuva väyläverkon ylläpidosta ja kehittämisestä sekä vaikuttaa alueiden tärkeiden hankkeiden toteutumiseen yhteistyössä valtion kanssa.

## **6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?**

Raahen kaupunki pitää tärkeänä, että Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden valmistelussa ja toimeenpanossa tunnistetaan nykyistä paremmin toimintaympäristön pysyvä muutos. Koko Pohjois-Suomen logistinen merkitys on kasvanut huoltovarmuuden, kokonaisturvallisuuden, sotilaallisen liikkuvuuden sekä puhtaan siirtymän investointien myötä. Näiden muutosten tulee näkyä nykyistä vahvemmin ohjelmakokonaisuuden priorisoinneissa, rahoituksen kohdentamisessa sekä suunnittelun painopisteissä.

Raahen kaupunki katsoo, että Raahen seutukunnan teollisen ja tuotannollisen toiminnan toimintaedellytykset tulee turvata kaikissa olosuhteissa. Tämä edellyttää sujuvia liikenneyhteyksiä Raahen seudun alueelle ja alueella. Seudulla on käynnissä ja alkamassa useita kansainvälisiä puhtaan siirtymän suurhankkeita, joiden investointiarvo on miljardeja euroja. Kaikki tämä edellyttää sujuvia liikenne- ja logistiikkaratkaisuja. Valtatie 8:n ja kantatien 88 sujuva liikenne on elintärkeää Raahen seutukunnan kehittyvän elinkeinoelämän kilpailukyvyllä ja tätä kautta myös koko Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnille. Raahen väylän syventäminen 12 metriin tukee ja mahdollistaa alueen investointeja sekä turvaa koko Suomen huoltovarmuutta.